

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/58/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010291
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122010291.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Mariána Dunčka a Mgr. Mareka Anovčina na neverejnom zasadnutí konanom dňa 08. júna 2022 prejednal sťažnosť odsúdeného

Z. Z.,

nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom R., t. č. vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom,

ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 37Pp/75/2022 zo dňa 04.04.2022 a takto jednohlasne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/116/2014 zo dňa 24.04.2015 bol Z. Z. odsúdený pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 4 roky. Zároveň mu bolo uložené nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Bol zrušený aj výrok o treste rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/184/2013 zo dňa 30.04.2014, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce. Uznesením Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/116/2014 zo dňa 18.05.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6Tos/113/2020 zo dňa 29.09.2020 súd vyslovil, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov vykoná. Na výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že muselo dôjsť k nesprávnemu pochopeniu jeho slov, pretože sa nikdy nevyjadril, že za jeho odsúdenie je zodpovedná poškodená. Po nástupe do výkonu trestu požiadal o zaradenie do práce, plní si povinnosti, študuje cudzie jazyky, odbornú literatúru. Vo voľnom čase pracuje na vývoji probiotického nápoja, ktorý by chcel po prepustení na slobodu uviesť do výroby a predaja. Počas pandémie Covid -19 pomáhal ľuďom zvládať ochorenie, čo je dôkazom toho, že by nepredstavoval pre spoločnosť riziko.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote, na neverejnom zasadnutí

podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmienčné prepustenie.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že tento sa dôsledne zaoberal zákonnými podmienkami pre podmienčné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktoré musia byť splnené súčasne (kumulatívne). Krajský súd uvádza, že splnenie formálnej podmienky z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu odňatia slobody bolo preukázané. Odsúdený už vykonal polovicu z uloženého trestu odňatia slobody. V zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd vyhodnotil správanie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody a plnenie jeho povinností ako prejav polepšenia, nakoľko ide o bezproblémového odsúdeného, čím bola splnená prvá materiálna podmienka. Na očakávaní vedenia riadneho života odsúdeného po prepustení na slobodu je založená druhá materiálna podmienka.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje už súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci trestný rozkaz. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu. Teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca neurčil povinnosť súdu podmienčne prepustiť každého odsúdeného (podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť...), ale ponecháva na úvahe súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia - § 66 ods. 1 Tr. zák. krajský súd uvádza, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení treba rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa krajský súd konštatuje, že počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného došlo k čiastočnej náprave (k polepšeniu). Počas výkonu trestu mal slušné správanie, plnil príkazy a nariadenia na požadovanej úrovni. Nevyskytli sa žiadne nedostatky v správaní. Voľný čas využíva na čítanie dostupnej literatúry, zdokonaľuje sa v cudzích jazykoch, zúčastňoval sa kultúrno-osvetovej činnosti. Pracovné povinnosti si plní, bol zaradený do práce na pracovisku v ústave s dohľadom, kde za plnenie pracovných povinností bol disciplinárne odmenený. Odsúdený nebol disciplinárne potrestaný. Udržiava kontakt so synom, ktorý ho podporuje aj zasielaním balíkov a financií. Súd prvého stupňa tak správne vyhodnotil, že je možné konštatovať polepšenie odsúdeného.

Zmysel podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienčné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom

vyssloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, vrátane jej početnosti.

Krajský súd k splneniu druhej materiálnej podmienky v podobe pozitívnej prognózy vedenia riadneho života uvádza, že toto je predmetom dokazovania súdom prvého stupňa na verejnom zasadnutí a v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. súd hodnotí dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, a to jednotlivo i v ich súhrne.

Súd prvého stupňa dospel preto vzhľadom k vykonanému dokazovaniu k správne záveru, že odsúdený nespĺňa zásadnú materiálnu podmienku v podobe očakávania, že bude na slobode viesť riadny život aj bez toho, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody. Z hodnotenia odsúdeného vyplýva stredné riziko recidívy a menej priaznivá resocializačná prognóza. Odsúdený bol doposiaľ sedemkrát súdne trestaný a je už celkovo tretíkrát vo výkone trestu, pričom už bol aj z výkonu trestu podmiennečne prepustený. Napriek uvedenému sa odsúdený opakovane dopúšťal trestnej činnosti, t. j. šancu, ktorú už raz dostal, nevyužil a riadny život ani po jeho podmiennečnom prepustení nevedol. Tu správne súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že odsúdený v predmetnej veci, z ktorej žiada podmiennečne prepustiť, už jednu podmienku dostal, keď mu bol výkon trestu podmiennečne odložený s uložením povinnosti uhradiť poškodenú škodu. Predmetný trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 06.06.2015. Odsúdený však ani do rozhodnutia Okresného súdu Piešťany o neosvedčení sa, ani následného rozhodnutia Krajského súdu v Trnave dňa 29.09.2020, t. j. počas obdobia piatich rokov, svoju povinnosť voči poškodenej nesplnil, škodu neuhradil. Predchádzajúci spôsob života odsúdeného nedáva pre krajský súd dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať. V jeho neprospech tak svedčí jeho trestná minulosť a opakované zlyhania pri plnení si svojich povinností. Odsúdený si nezobral z minulosti potrebné ponaučenie. Uvedené zistenia jednoznačne svedčia o tom, že ďalší výkon trestu odňatia slobody u neho je potrebný, a že doterajší výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody nesplnil svoj účel.

Aj napriek tomu, že riaditeľ ústavu na výkon trestu navrhol podmiennečné prepustenie s dohľadom, krajský súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že u odsúdeného je stredné riziko recidívy trestnej činnosti a jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá. Predchádzajúci spôsob života odsúdeného a priebeh doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nedávajú dostatočnú záruku, že protiprávne konanie odsúdeného sa už nebude opakovať. Aj preto sa krajskému súdu zhodne so súdom prvej inštancie javí riziko recidívy odsúdeného ako veľmi pravdepodobné.

Záverom krajský súd uvádza, že účelom trestu je najmä ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je tak v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu uloženého trestu odňatia slobody, aby tento ďalej vykonával (vykonal).

Z takto rozvedených dôvodov preto rozhodol krajský súd tak, že sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol, nakoľko odsúdený nespĺňa všetky zákonom požadované podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.